

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **M. K.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**
sídlem Závodní 353/88, 360 21 Karlovy Vary

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 6. 2018, č.j. 128/DS/18-7

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce byl uznán vinným, že jako provozovatel motorového vozidla BMW [...] nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byla dodržena povinnost řidiče v provozu na pozemních komunikacích řídit se dopravní značkou, neboť nezjištěný řidič vozidla BMW

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K..

stál dne 19. 2. 2015 v době kolem 20:15 hodin na pozemní komunikaci v obci Sokolov, ul. Křížová (poblíž domu č. p. 117), s vozidlem BMW v místě, kam je vjezd zakázán dopravní značkou č. B 1 „Zákaz vjezdu všech vozidel v obou směrech“ s dodatkovou tabulkou č. E 13 „MIMO ZÁSOBOVÁNÍ“, tedy jako provozovatel vozidla nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byla dodržena povinnost řidiče v provozu na pozemních komunikacích stanovená v § 4 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), čímž se dopustil přestupku podle § 125f odst. 1 tohoto zákona porušením povinnosti stanovené v § 10 odst. 3 uvedeného zákona. Za spáchání uvedeného přestupku byla žalobci uložena podle § 125f odst. 3 a § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu a v souladu s § 35 písm. b), § 37 a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich“), pokuta ve výši 1 500 Kč a podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. povinnost nahradit náklady řízení spojené s projednáním přestupku ve výši 1 000 Kč [rozhodnutí Městského úřadu Sokolov ze dne 13. 11. 2017, č.j. 27380/2015/OP/VEMU-38, ve spojení s rozhodnutím Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 25. 6. 2018, č.j. 128/DS/18-7].

Žaloba

2. V části žaloby nazvané ***Absence přičitatelnosti provozovateli*** žalobce namítá, že dopravní značku není možné porušit způsobem, kterým ji měl žalobce dle výroku rozhodnutí porušit. Žádný právní předpis nestanoví, že stání v místě označeném dopravní značkou B1 je protiprávní. Do úseku označeného dopravní značkou je dle právního předpisu, definujícího význam této dopravní značky, zakázáno vjíždět: *Značka zakazuje vjezd všem druhům vozidel*. Porušit tuto dopravní značku tedy lze jedinečně vjezdem do úseku komunikace, který je touto označen. To samozřejmě neznamená, že by řidič nemohl být pokutován za to, že v úseku označeném touto dopravní značkou stojí. Pokud totiž vozidlo v úseku platnosti této dopravní značky stojí, je jasné, že řidič do tohoto úseku vjel, a pokud řidič do tohoto úseku vjel, porušil tím dopravní značku. Nicméně, protiprávní jednání spočívá v samotném „vjezdu“ do úseku označeném touto dopravní značkou, nikoliv v zastavení či stání. Dle § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu, *Provozovatel vozidla za přestupek podle odstavce 1 odpovídá, pokud a) porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu*. Zatímco není pochyb o tom, že podmínka b) a c) splněna byla, podmínka a) splněna nebyla, neboť přestupek nebyl zjištěn ani prostřednictvím automatu, ani se nejedná o neoprávněné zastavení nebo stání. Jedná se totiž o neoprávněný „vjezd“ do úseku komunikace označeného dopravní značkou B1, který je sice protiprávní, neboť se jedná o porušení dopravní značky, a je přitom zřejmé, že k tomuto „vjezdu“ došlo, neboť v opačném případě by se vozidlo jen stěží v úseku nacházelo, avšak nejedná se o jednání přičitatelné provozovateli, nýbrž pouze jednání, za které je odpovědný řidič. Podstatné přitom je, že v případě dopravní značky B1 právní řád sankcionuje „vjezd“, nikoliv „stání“ v působnosti této dopravní značky; přestupkem je však pouze čin, zákonem výslovně označený za přestupek (§ 5 zákona o přestupcích).
3. V části žaloby nazvané ***Absence zjištění formy zavinění řidiče*** žalobce uvádí, že dle § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, *Provozovatel vozidla za přestupek podle*

odstavce 1 odpovídá, pokud porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona. Znakem přestupku je pak i jeho zavinění (§ 13 odst. 1 zákona o přestupcích). Zavinění není zkoumáno v případě provozovatele vozidla (§ 125f odst. 3 zákona o silničním provozu). Nicméně, provozovatel je odpovědný jen za takové jednání řidiče, které vykazuje znaky přestupku, přičemž přestupek je ze své povahy zaviněné protiprávní jednání. Z toho důvodu je možné žalobce trestat pouze tehdy, bylo-li jednání (nezjištěného) řidiče zaviněné. Nicméně, pokud jednání řidiče zaviněné nebylo, pak ani provozovatele není možné trestat, neboť takové jednání nevykazuje znaky přestupku. Správní orgány však netvrdily, neodůvodnily a neprokázaly, že by jednání řidiče bylo zaviněné, ať už ve formě úmyslné, či alespoň nedbalostní. Z toho důvodu nelze činit jednoznačný závěr, že jednání řidiče bylo zaviněné, a tedy že vykazuje znaky přestupku. Není-li však odůvodněno a postaveno najisto zavinění, jde o nezákonnost rozhodnutí, neboť nelze činit jednoznačný závěr, že jde o jednání, vykazující znaky přestupku (viz rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 23. 3. 2018, č.j. 28 A 15/2016-46).

4. V části žaloby nazvané **Sankce** žalobce namítá, že správní orgán při ukládání sankce vůbec nezohlednil délku vedeného řízení. K protiprávnímu jednání mělo dojít dne 19. 2. 2015, žalovaný ve věci rozhodoval dne 6. 7. 2018, tedy po třech a půl letech. K pochybení správního orgánu patrně došlo v důsledku toho, že pokutu ukládal – jak se podává z výroku rozhodnutí – dle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu, tedy dle právního předpisu účinného ke dni spáchání přestupku. Žalobce však má právo na to, aby sankce byla ukládána dle pozdějšího právního předpisu, je-li to pro něj výhodnější. Dle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, v platném znění (a tedy i ve znění účinném ke dni rozhodování správního orgánu), *Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu. Pro určení výše pokuty se použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje; pokuta však nepřevyší 10000 Kč.* Uložení pokuty je tedy dle nové právní úpravy, oproti právní úpravě původní, fakultativní. Správní orgán není povinen pokutu uložit; nejde přitom o užití institutu „upuštění od uložení správního trestu“ dle zákona o přestupcích, ale o speciální úpravu sankce dle zákona o silničním provozu. Správní orgán tedy měl reflektovat skutečnost, že řízení bylo vedeno tři a půl léta.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že žalobce odvoláním napadl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v plném rozsahu a ani přes výzvu důvody pro podání opravného prostředku neuvedl. Žalovaný v tomto případě postupoval v souladu s § 89 odst. 2 správního řádu, kdy přezkoumal soulad napadeného rozhodnutí a řízení, jež jeho vydání předcházelo, s právními předpisy a dospěl k závěru, že v průběhu řízení nebyla narušena procesní práva žalobce, správní orgán prvního stupně postupoval tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci v souladu se zásadou materiální pravdy a rozhodnutí samo bylo vydáno v souladu s platnými právními předpisy.
6. K žalobnímu bodu nazvanému *Absence přičitatelnosti provozovateli* žalovaný uvedl, že svou úvahu o protiprávnosti jednání žalobce opřel také o názor Nejvyššího správního soudu, který ve svém rozsudku ze dne 13. 4. 2017, č.j. 10 As 324/2016-43, uvedl, že *pokud je zakázáno* *vjíždět,* *pak* *to rovněž znamená, že je zakázáno i stát (argument a minori ad maius). Vjíždění na plochu představuje totiž předpoklad k následnému stání, a pokud by byl tedy zákaz respektován, nikdy*

by zde vozidlo nestálo. Žalovaný je pak rovněž toho názoru, že podmínky pro vyslovení odpovědnosti za spáchaný přestupek provozovatelem vozidla, stanovené kumulativně v § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu, naplněny byly, neboť se o neoprávněné stání jednalo, porušení povinností řidiče vykazovalo znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu a porušení pravidel nemělo za následek vznik nehodového děje.

7. K žalobnímu bodu nazvanému *Absence zjištění formy zavinění řidiče* se žalovaný vyjádřil tak, že k odpovědnosti za výše specifikovaný přestupek (*dříve správní delikt*) se zavinění nevyžaduje, jedná se o tzv. objektivní odpovědnost. Správní orgán je však povinen v řízení o tomto přestupku zjišťovat, zda byly naplněny ostatní zákonné znaky přestupku. Zavinění alespoň v důsledku nedbalosti se vyžaduje u přestupku konkrétního řidiče, ale tuto otázku měl správní orgán prvního stupně již vyřešenu odložením věci, kdy k odložení přistoupil poté, co se mu v zákonné lhůtě nepodařilo zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.
8. K žalobnímu bodu nazvanému *Sankce* žalovaný poznamenal, že jak je z obsahu spisové dokumentace zjevné, byl to zejména žalobce, který si ke svému zastupování zvolil zmocněnce, o němž je obecně známa snaha řízení neúměrně protahovat, zejména zasíláním neúplných či jinak vadných podání nebo neodůvodněnými omluvami z nařízených jednání. Žalovaný je tedy toho názoru, že neúměrné protahování řízení nebylo chybou správního orgánu, který by v opačném případě mohl k takové situaci přihlédnout a výši pokuty přiměřeně upravit. Taková situace však nenastala stejně, jako nenastala situace, kdy by bylo možné přihlédnout k nové právní úpravě, která umožňuje fakultativní ukládání pokuty.
9. S odkazem na výše uvedené žalovaný trval na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobce a bylo vůči němu postupováno v souladu se zákonem. Námitky uváděné žalobcem považuje žalovaný za vyvrácené, bezpředmětné a neopodstatněné. Dle názoru žalovaného nelze ze skutečností uváděných žalobcem prokázat či dovodit nezákonnost napadeného rozhodnutí či takové vady řízení, které by odůvodňovaly zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

Posouzení věci krajským soudem

10. Účastníci řízení souhlasili s rozhodnutím soudu o věci samé bez jednání.
11. Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.).
12. **Žaloba není důvodná.**
13. Ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2017, stanoví, že *„Právnícká nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.“*
14. Podle § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu, ve znění účinném do 30. 6. 2017, *„Právnícká nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud a) porušení pravidel bylo*

zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, b) porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a c) porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.“

15. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 24. 3. 2015 došlo Městskému úřadu Sokolov oznámení o podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Dne 17. 9. 2015 Městský úřad Sokolov věc přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu odložil. Příkazem ze dne 1. 10. 2015 Městský úřad Sokolov uložil žalobci za spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu pokutu ve výši 1 500 Kč. Proti tomuto příkazu podal žalobce odpor.
16. Rozhodnutím ze dne 20. 1. 2016, č.j. 27380/2015/OP/VEMU-21, Městský úřad Sokolov uložil žalobci za spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu pokutu ve výši 1 500 Kč. Proti tomuto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se žalobce odvolal. Rozhodnutím ze dne 30. 5. 2016, č.j. 684/DS/16-4, Krajský úřad Karlovarského kraje odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí Městského úřadu Sokolov ze dne 20. 1. 2016, č.j. 27380/2015/OP/VEMU-21, potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí odvolacího správního orgánu podal žalobce dne 26. 7. 2016 ke zdejšímu soudu žalobu vedenou pod sp. zn. 30A 124/2016. Rozsudkem ze dne 26. 7. 2017, č.j. 30A 124/2016-30, Krajský soud v Plzni rozhodnutí Krajského úřadu Karlovarského kraje ze dne 30. 5. 2016, č.j. 684/DS/16-4, a rozhodnutí Městského úřadu Sokolov ze dne 20. 1. 2016, č.j. 27380/2015/OP/VEMU-21, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení žalovanému.
17. Rozhodnutím ze dne 13. 11. 2017, č.j. 27380/2015/OP/VEMU-38, Městský úřad Sokolov uložil žalobci za spáchání přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu pokutu ve výši 1 500 Kč. Také proti tomuto rozhodnutí správního orgánu prvního stupně se žalobce odvolal. Rozhodnutím ze dne 25. 6. 2018, č.j. 128/DS/18-7, Krajský úřad Karlovarského kraje odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí Městského úřadu Sokolov ze dne 13. 11. 2017, č.j. 27380/2015/OP/VEMU-38, potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí odvolacího správního orgánu podal žalobce dne 6. 9. 2018 ke zdejšímu soudu aktuálně projednávanou a rozhodovanou žalobu.
18. Ve vztahu k odpovědnosti žalobce namítá, že dopravní značka č. B 1 zakazuje vjezd, nikoliv stání.
19. K porušení uvedené dopravní značky správní orgán prvního stupně v rozhodnutí ze dne 13. 11. 2017, č.j. 27380/2015/OP/VEMU-38, uvedl, že předpokladem stání je to, že vozidlo na uvedené místo nejprve vjede. Stání vozidla je pak dlouhodobějším a intenzivnějším porušováním ochrany úseku komunikace, kam je dopravním značením vjezd zakázán. Je tedy logickým závěrem, že pokud je někde zakázáno vjíždět, tím spíše je tam zakázáno stát.
20. K tomu soud konstatuje, že úpravu provozu na pozemních komunikacích v rozhodné době prováděla vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podle § 9 odst. 1 písm. a) této vyhlášky mezi svislé dopravní značky patří zákazová značka č. B 1 „Zákaz vjezdu všech vozidel (v obou směrech)“. Podle § 23 písm. b) uvedené vyhlášky mezi vodorovné dopravní značky patří „Šikmé rovnoběžné čáry“ (č. V 13a) a „Křivky“ (č. V 13b), které vyznačují plochu, do které je zakázáno vjíždět nebo nad ni nákladem zasahovat, pokud to není nutné k objíždění, odbočování na místo ležící mimo

pozemní komunikaci nebo vjíždění na pozemní komunikaci z místa ležícího mimo pozemní komunikaci; přitom nesmějí být ohroženi ostatní účastníci provozu na pozemních komunikacích.

21. K významu zákazu vjezdu zaujal Nejvyšší správní soud tento názor: „*Zákaz vjíždět na vodorovné dopravní značení V 13a podle § 23 prováděcí vyhlášky je třeba chápat ve smyslu, jak jej popsal krajský soud: **pokud je zakázáno vjíždět, pak to rovněž znamená, že je zakázáno i stát** (argument a minori ad maius). Vjíždění na plochu představuje totiž předpoklad k následnému stání, a pokud by byl tedy zákaz respektován, nikdy by zde vozidlo nestálo. Zároveň stáním na takto vymezené ploše porušuje řidič povinnost dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, jelikož v tomto místě ohrožuje bezpečnost a plynulost silničního provozu a zejména jízdu ostatních vozidel. Právě toto obecné ustanovení představuje sběrnou kategorii zakázaných jednání, kam spadá i neoprávněné zastavení či stání.*“ (rozsudek ze dne 13. 4. 2017, č.j. 10 As 324/2016-43) a „*Krajský soud posoudil předmětnou právní otázku správně, když taktéž za pomoci logického argumentu a minori ad maius dospěl ke shodnému závěru, že dopravní značka č. V 13a zakazuje v jí vyznačeném prostoru i stání; byla proto splněna zákonná podmínka odpovědnosti stěžovatele jakožto provozovatele vozidla za správní delikt dle § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, totiž že se řidič tohoto vozidla dopustil neoprávněného zastavení nebo stání.*“ (rozsudek ze dne 29. 5. 2019, č.j. 2 As 269/2018-42).
22. K tomu zdejší soud uvádí, že uvedený závěr k vodorovné zákazové dopravní značce č. V 13a lze bezpochyby vztáhnout i na obsahově obdobnou svislou zákazovou dopravní značku č. B 1. Skutečnost, že dopravní značka č. B 1 vymezuje plochu, do které je zakázáno vjíždět, neznamená, že by v daném místě bylo možné stát. Zastavení či stání v daném místě logicky odporuje účelu značení. Za pomoci logického argumentu a *minori ad maius* nelze než dospět k závěru, že je-li zakázán vjezd, tím spíše je na takovém místě zakázáno i stání. V daném případě se tedy jednalo o neoprávněné stání. Podmínka uvedená v § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu nevyžaduje, aby zastavení či stání bylo zakázáno pouze na základě konkrétních dopravních značek, proto je možné pod něj zařadit i porušení zákazu stanoveného dopravní značkou č. B 1, když se jednalo o stání v místě, do něhož je zakázáno vjíždět.
23. Žalobní námitku nazvanou *Absence přičitatelnosti provozovateli* tak soud považuje za nedůvodnou, neboť v daném případě se o neoprávněné stání jednalo, což je právě jedna z podmínek odpovědnosti provozovatele vozidla stanovená v § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu.
24. Ve vztahu k odpovědnosti žalobce dále namítá, že správní orgány neprokázaly, že jednání řidiče bylo zaviněné.
25. K tomu soud konstatuje, že je třeba rozlišovat správní delikt provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu a porušení povinností řidiče vykazující znaky přestupku podle zákona o silničním provozu. K odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se nevyžadovalo zavinění. K porušení uvedených povinností řidiče vozidla zaujal Nejvyšší správní soud tento názor: „*Z ustanovení § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu se přitom jednoznačně podává, že správní delikt provozovatele vozidla může být založen jen tehdy, jestliže porušení povinností (nezjištěného) řidiče vykazuje znaky přestupku podle téhož zákona. Nemá tedy pravdu žalovaný, když tvrdí, že již není důvodu posuzovat, zda byl přestupek spáchán. I provozovatel vozidla tedy v řízení o správním deliktu může relevantně zpochybňovat, že zaznamenané jednání se nestalo, nepředstavovalo porušení právních předpisů nebo dokonce*

nebylo zaviněné, a pokud v tomto bude úspěšný, nemůže dojít k jeho potrestání za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.“ (rozsudek ze dne 24. 3. 2017, č.j. 4 As 245/2016-40).

26. Provozovatel vozidla je tedy oprávněn namítat, že zaznamenané jednání řidiče vykazující znaky přestupku podle zákona o silničním provozu nebylo zaviněné. Pokud by provozovatel vozidla uvedl (nebo dokonce prokázal) takové skutečnosti, které by byly s to vyvolat důvodné pochybnosti ohledně zavinění řidiče, pak by bylo třeba subjektivní stránku řidičova jednání podrobit bližšímu zkoumání. K něčemu takovému však v přezkoumávané věci nedošlo.
27. V posledně citovaném rozsudku došel Nejvyšší správní soud také k tomuto názoru: *„Pokud správní orgány ve správním řízení opatří takové důkazy, které s ohledem na povahu věci vedou s dostatečnou přesvědčivostí k závěru, že se obviněný dopustil příslušného přestupku nebo správního deliktu, a stěžovatel jako obviněný ze správního deliktu nerozporuje určitou skutečnost zjištěnou z dosud provedeného dokazování a nevyvolá tak o ní pochybnosti, není povinností správního orgánu tuto skutečnost „preventivně“ prokazovat i dalšími důkazními prostředky (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013 - 60, ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014 - 43, a ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 - 56).“*
28. V daném případě žalobce zůstal v řízení před správními orgány pasivní. Teprve v žalobě namítl, že správní orgány netvrdily, neodůvodnily a neprokázaly, že by jednání řidiče bylo zaviněné, ať už ve formě úmyslné, či alespoň nedbalostní. Tato zcela obecná výtku však v žádném případě nepředstavuje relevantní zpochybnění subjektivní stránky skutku, jehož se dopustil nezjištěný řidič. Jelikož v průběhu správního řízení nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by vzbuzovaly pochybnosti o subjektivní stránce skutku, jehož se dopustil nezjištěný řidič, nebyly správní orgány povinny se touto otázkou blíže zabývat. Bylo by v rozporu s cílem institutu odpovědnosti provozovatele vozidla, kdyby bylo po správních orgánech požadováno, aby samy od sebe zkoumaly subjektivní stránku jednání řidiče, jehož se ani nepodařilo zjistit.
29. Žalobní námitku nazvanou *Absence zjištění formy zavinění řidiče* tak soud pokládá za nedůvodnou, neboť v daném případě žalobce relevantně nezpochybnil, že zaznamenané jednání řidiče vykazující znaky přestupku podle zákona o silničním provozu nebylo zaviněné.
30. K žalobnímu bodu týkajícímu se sankce soud konstatuje, že v roce 2017 doznala právní úprava správního trestání řady změn. Do 30. 6. 2017 upravoval přestupky zejména zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (a samozřejmě velké množství zvláštních zákonů). Dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Největší změnu zde představuje skutečnost, že se nová právní úprava vztahuje nejen na dosavadní přestupky, ale i na většinu dosavadních jiných správních deliktů.
31. Do 30. 6. 2017 zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, stanovoval, které sankce lze za přestupek uložit (§ 11 odst. 1) a že *„Od uložení sankce lze v rozhodnutí o přestupku upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku.“* (§ 11 odst. 3).
32. Dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti také zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích. Ustanovením čl. CIII bodu 32 zákona č. 183/2017 Sb. byl zákon o

silničním provozu změněn tak, že v § 125d odst. 2 a v § 125f odst. 3 byla slova „se uloží pokuta“ nahrazena slovy „lze uložit pokutu“. K téže změně došlo i v dalších zvláštních zákonech upravujících správní trestání; uvedená změna byla provedena v řadě, avšak nikoli všech jejich příslušných ustanoveních.

33. K této změně se v důvodové zprávě uvádí: *„V sankčních ustanoveních dochází ke změně dikce „se uloží pokuta“ v případě dosavadních správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob. Dosavadní konstrukce je odůvodněna tím, že má vyjadřovat procesní zásadu oficiality vyjádřenou v § 67 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, pro fyzické osoby, zatímco správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob postrádají obecnou právní úpravu. Právní řád tedy prozatím (tj. do nabytí účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich dne 1. července 2017) neobsahuje speciální ustanovení o povinnosti správního orgánu zahájit z úřední povinnosti řízení o správním deliktu právnické a podnikající fyzické osoby. Tato zásada je proto na základě koncepce reformy správního trestání standardně vyjadřována alespoň ve skutkové podstatě správního deliktu, a to tak, že sankce za správní delikt se stanoví s použitím slov „uloží se pokuta“. Výkladem slov „uloží se pokuta“ použitých v normativním textu sankčního ustanovení lze dospět k závěru, že správní delikt právnické osoby musí být projednán z úřední povinnosti. Vzhledem k tomu, že nová právní úprava se bude vztahovat jak na dosavadní přestupky fyzických osob, tak na dosavadní jiné správní delikty, přičemž zásada oficiality bude plynout z obecné úpravy (k tomu srov. § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), bude se v sankčních ustanoveních používat jednotná dikce „lze uložit pokutu“, popřípadě „může uložit pokutu“. To je rovněž v souladu se skutečností, že nová právní úprava upravuje instituty jako upuštění od uložení správního trestu (§ 43 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich), popřípadě podmíněné upuštění od uložení správního trestu (§ 42 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Z těchto institutů plyne, že správní orgán s přihlédnutím k zákonným kritériím nemusí obviněnému z přestupku, který byl uznán vinným, správní trest vždy uložit, resp. uložení správního trestu je v diskreci správního orgánu – k tomu srov. dikci „lze/může uložit“, která evokuje fakultativnost uložení správního trestu, oproti dikci „se uloží“, která naopak evokuje obligatornost uložení správního trestu. V některých zákonech (např. zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů), se ponechává dikce „se uloží“, která je věcně odůvodněna povahou přestupků, resp. jejich závažností, kdy je z hlediska ochrany veřejného zájmu (v případě zákona o silničním provozu zájmu na ochraně bezpečnosti a plynulosti silničního provozu) žádoucí, aby byl správní trest uložen vždy.“ (Vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, Poslanecká sněmovna, 7. volební období, 2013 - 2017, sněmovní tisk 929/0, část č. 1/6, str. 359 - 360).*
34. Změna z výrazu „se uloží pokuta“ na výraz „lze uložit pokutu“, k níž došlo v § 125f odst. 3 (po přečíslování v § 125f odst. 4) zákona o silničním provozu, tedy znamená, že za přestupek podle § 125f odst. 1 téhož zákona správní orgán zásadně uloží pokutu, avšak – na rozdíl například od přestupků podle § 125c uvedeného zákona – výjimečně může od uložení správního trestu upustit. Jelikož tu není zvláštní úprava, v takových výjimečných případech by se použilo ustanovení § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, podle něhož *„Od uložení správního trestu lze též upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě.“* Soud zde tudíž nesouhlasí s názorem žalobce, že *„nejde přitom o užití institutu „upuštění od uložení*

správního trestu“ dle zákona o přestupcích, ale o speciální úpravu sankce dle silničního zákona“.

35. K výše uvedenému zaujala odborná literatura tento názor: „Upuštění od uložení *správního trestu* je institutem výjimečným, který je *správní orgán* oprávněn, nikoliv povinen, využít a to pouze za podmínek stanovených zákonem. *Správní orgán* tak může [...] posoudit specifické okolnosti konkrétního případu, a reagovat tak na situaci, že by *správní trest* byl nepřiměřeně přísný nebo by bylo neúčelné ho ukládat. Institutem upuštění od uložení *správního trestu* tak lze více individualizovat a diferenciovat postih za spáchání přestupku.“ (Luboš Jemelka – Pavel Vetešník: Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 391).
36. K výši pokuty *správní orgán* prvního stupně v rozhodnutí ze dne 13. 11. 2017, č.j. 27380/2015/OP/VEMU-38, uvedl, že pokuta byla obviněnému uložena v souladu s § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu. Dle tohoto ustanovení se za *správní delikt* podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu použije rozmezí pokuty pro přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje. Jelikož se nezjištěný řidič dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, je pokuta stanovena v rozmezí 1 500 Kč až 2 500 Kč podle § 125c odst. 4 písm. f) zákona o silničním provozu. Při určení výměry pokuty *správní orgán* přihlédl zejména k závažnosti přestupku, kterého se dopustil nezjištěný řidič motorového vozidla BMW. Přestupek, kterého se nezjištěný řidič dopustil, patří mezi méně závažné přestupky v silničním provozu, přičemž řidič svým jednáním zejména porušil zájem společnosti na tom, aby jako účastník silničního provozu dodržoval pravidla a povinnosti stanovená zákonem o silničním provozu. Dále *správní orgán* přihlédl ke skutečnosti, že v důsledku jednání nezjištěného řidiče, tedy ani obviněného jako provozovatele předmětného vozidla, nedošlo k nevratným následkům, kdy toto bylo hodnoceno jako okolnost polehčující. *Správní orgán* je názoru, že v daném případě byla vedle formálního znaku naplněna i materiální stránka přestupku, neboť k jejímu naplnění postačuje pouze potencionální ohrožení zájmu chráněného zákonem, tak jako tomu bylo i v daném případě. Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem *správní orgán* ukládá obviněnému *správní trest* pokuty ve výši 1 500 Kč z možné výše pokuty 1 500 Kč až 2 500 Kč. *Správní orgán* ukládá obviněnému *správní trest* pokuty na samé spodní hranici zákonné sazby, tedy v takové výši, že dle úsudku *správního orgánu* uvedený *správní trest* nepochybně splní svůj výchovný a preventivní účinek.
37. K tomu soud uvádí, že podmínky upuštění od uložení *správního trestu* [1) závažnost přestupku, 2) okolnosti spáchání přestupku a 3) osoba pachatele] musí být splněny kumulativně a vážou se na důvodné očekávání, že již samotné projednání věci před *správním orgánem* postačí k nápravě pachatele. Kritéria pro posouzení povahy a závažnosti přestupku jsou obecně vymezena v § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Nejčastějším důvodem k upuštění od uložení *správního trestu* je velmi nízká závažnost přestupku. Okolnosti spáchání přestupku lze dělit na subjektivní (týkající se osoby pachatele) a objektivní (týkající se všech ostatních hledisek spáchaného konkrétního přestupku). Okolností, která by mohla být důvodem k upuštění od uložení *správního trestu*, by byla například skutečnost, že pachatel spáchal přestupek z existenčních důvodů nebo pod vlivem tíživých osobních nebo rodinných poměrů. Při hodnocení osoby pachatele přestupku se berou v úvahu jeho osobní, rodinné, majetkové a jiné poměry. Současně se zvažuje, zda již samotné projednání věci před *správním orgánem* postačí k nápravě pachatele. Samotná délka vedeného řízení (ať už by padala na vrub *správních orgánů* nebo skutečností, které nemohou ovlivnit, jako je přístup účastníka řízení či

délka řízení před správním soudem) ovšem k upuštění od uložení správního trestu nepostačuje.

38. Jelikož z rozhodnutí správních orgánů a obsahu správního spisu není patrné naplnění podmínek pro upuštění od uložení správního trestu, nelze v případě žalobce, jemuž byla pokuta uložena při spodní hranici zákonného rozpětí, dojít k tomu, že tím, že správní orgány výslovně neuvedly, že věc posoudily i z hlediska ustanovení § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, byl žalobce zkrácen na svých právech přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení rozhodnutím správního orgánu.

Rozhodnutí soudu

39. Jelikož žaloba nebyla shledána důvodnou, soud ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Náklady řízení

40. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měl právo na náhradu nákladů řízení žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Jelikož však žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 27. března 2020

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu

